

EMYSTER

Recuperació de l'hàbitat d'amfibis i tortuga d'estany al Baix Ter

SEGUIMENT DE LES TORTUGUES ALLIBERADES A MAS PINELL

pàgina 1 i 2

CRIA D'AMFIBIS A LA CLOSA RESTAURADA DE CAN MASCORT

pàgina 3

CELEBRACIÓ DEL DIA MUNDIAL DELS OCELLS

pàgina 4

LA CONSERVACIÓ DEL FARTET, TAMBÉ A MÚRCIA

pàgina 5

EL BAIX TER A LA PREMSA

pàgina 7

fotografia: Carles Feo

BONA ADAPTACIÓ DE LES TORTUGUES D'ESTANY A LES BASSES DE MAS PINELL

El 17 d'abril es van alliberar 16 tortugues d'estany a les basses de nova creació de Mas Pinell en un acte festiu en el qual van participar alumnes de les escoles de Torroella de Montgrí-l'Estartit i Pals.

L'alliberament ha estat una de les accions principals del projecte Life Emyster ja que el seu objectiu és aconseguir l'establiment d'una població estable de tortuga al Baix Ter. Aquest acte és d'una importància simbòlica molt rellevant per al projecte, però tant o més important que l'acció mateixa de l'alliberament és l'èxit real d'aquesta reintroducció. Per tal de comprovar quina és l'adapta-

ció real a l'entorn natural, el projecte preveu el radioseguiment de les tortugues.

La tècnica del radioseguiment és un sistema molt utilitzat per tal de tenir localitzat en el medi cada individu durant diversos mesos. Aquesta tècnica permet conèixer els hàbits naturals de l'espècie, ja que s'altera mínimament el ritme de vida dels individus estudiats

Com funciona? Cada tortuga va alliberar-se amb una marca física sobre la closca que l'identifica individualment, i amb un transmissor enganxat a la closca. Aquest transmissor té un pes i una mida

fotografia: ATC-SIG, SL.

Exemplars d'Emys orbicularis, equipats amb el transmissor, moments abans de l'alliberament

determinada per tal de no representar una càrrega o destorb per a l'exemplar, és a dir, tortugues petites porten un aparell més petit que les més grans. Cada transmissor emet a una freqüència de ràdio determinada que genera un soroll, un "pip" regular que es pot detectar amb una antena a una distància entre 100 i 400 metres. Depenent de si s'està més a prop o més lluny del transmissor, el soroll és més o menys intens. Tècnics del projecte Life han estat fent una visita entre dues i tres vegades per setmana per localitzar exactament on estava cada una de les tortugues, anotant la seva posició.

Perquè es fa? Com ja hem dit cal valorar l'èxit de la reintroducció de la tortuga d'estany a les noves basses de Mas Pinell. Les tortugues alliberades es mouran per la zona, i buscaran aquells espais millors per a elles, tant sigui per alimentar-se, com per prendre el sol o per amagar-se. El radioseguiment ens ha de permetre veure quines de les basses o ambients els agraden més, amb vegetació o sense, amb aigua permanent

o temporània, amb aigua estancada o amb corrent, assolellat o ombrívol... Fins i tot, si la zona no els agrada i busquen altres espais, sabrem com es mouen, i també una cosa molt important, quan ho fan (quan plou, a l'estiu, etc.). També ens permetrà saber exactament quan comencen a hibernar, i a partir de quin moment són més actives i, fins i tot, quan inicien la reproducció.

fotografia: Carles Feo

Tasques de radioseguiment

El procés. S'ha realitzat el seguiment durant gairebé 8 mesos entre l'abril i final d'any. Entre aquestes dates va ser necessari organitzar una campanya de captura de les tortugues a l'estiu per tal de canviar-los el transmissor, doncs les piles tenen una durada determinada i estaven a punt d'acabar-se. No totes les tortu-

gues es van poder capturar en aquest procés i per tant, de les 16 tortugues marcades inicialment a l'abril, un percentatge inferior al 50% han aportat dades fins a final d'any. Durant aquest procés es va aprofitar per prendre mesures biomètriques de les tortugues.

Els resultats: De les 16 tortugues inicials, només dues tortugues han realitzat moviments importants marxant de la zona de Mas Pinell, travessant la carretera d'accés al càmping el Delfin Verde. Una d'aquestes fins i tot, ha travessat el rec del Molí, i s'ha instal·lat en un arrossar de Pals on ha passat diverses setmanes sense gairebé moure's. Les altres 14 tortugues han mostrat més afinitat per la zona de Mas Pinell, malgrat que cal lamentar la mort de dos individus durant el seguiment. Les tortugues alliberades en les basses amb poca vegetació han presentat una tendència a buscar els canals i recs, produint-se moviments entre unes i altres basses. En canvi, aquelles alliberades en les basses més grans i amb més vegetació a la riba, proporcionalment han presentat menys mobilitat i han mostrat una gran predilecció per les zones on es van alliberar.

Com primeres conclusions cal assenyalar que les tortugues prefereixen les basses i canals de regadiu amb aigües permanents i presència rellevant de vegetació. Poques tortugues han mostrat actituds dispersives i han marxat de la zona d'alliberament, afavorint l'èxit de la reintroducció. L'evolució de la vegetació de les basses i el manteniment de la qualitat de l'aigua afavoriran una millor adaptació a l'entorn durant l'any 2008, quan encara es continuarà amb el seguiment i s'alliberaran nous exemplars.

ELS AMFIBIS CRIEN A LA CLOSA RESTAURADA DE CAN MASCORT

La restauració de les closos de Can Mascort es va finalitzar a primers de març, i amb les pluges de primavera l'espai va omplir-se d'aigua i de vida. Per valorar la utilització d'aquestes closos inundables per a la reproducció dels amfibis es va dissenyar un experiment científic que permet conèixer l'ús de les basses per part de les poblacions d'amfibis de la zona.

fotografia: Carles Fco

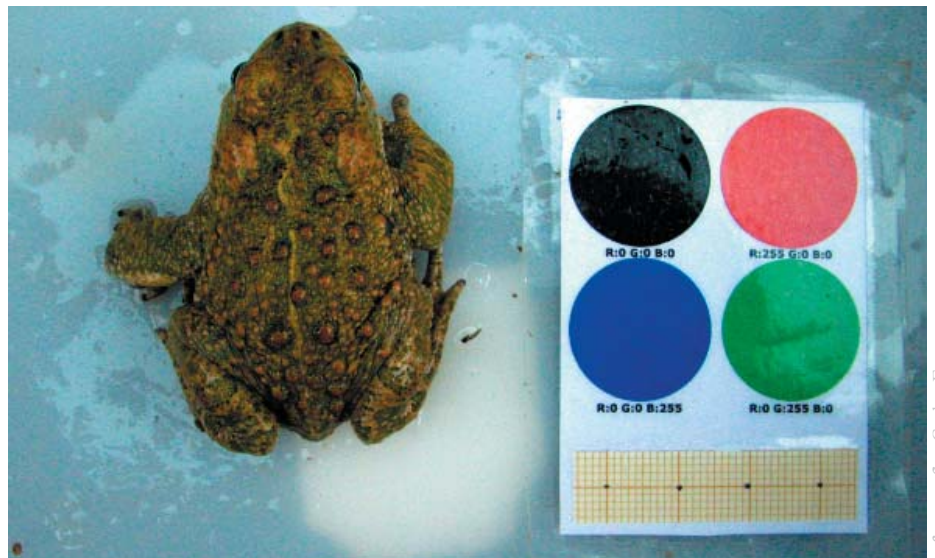
Closa de Can Mascort

En una de les zones inundables de la closa es va instal·lar un tancat provisional al seu voltant format per una tela vertical que impedia la sortida o entrada a la bassa de qualsevol amfibi. A banda i banda d'aquesta tela, per dins i per fora, i situats cada 20 metres es van enterrar uns cubells de plàstic. La finalitat d'aquests cubells és la de funcionar com una trampa de caiguda. Els amfibis que volen entrar o sortir de la closa inundada després de topar amb la tanca es mouen en direcció paral·lela a la tela fins a caure en el forat. Dins els cubells una esponja amb aigua que garantia el manteniment de la humitat fins que en la visita periòdica es revisaven les trampes garantint que els individus no patien cap mal. Els individus que eren capturats en les trampes de caiguda situades fora de la tanca (individus que volien entrar) eren alliberats a la part interior de la tanca, mentre que els individus trobats en les trampes de caiguda situades dins de la tanca (individus que volien

fotografia: Carles Fco

Larves de gripau corredor a la closa de Can Mascort

fotografia: Carles Fco

Exemplar de gripau corredor trobat a la closa de Can Mascort

sortir) eren alliberats a la part externa de la tanca.

Les trampes van estar col·locades entre finals de març i mitjans de juny quan la closa ja gairebé estava seca. Els resultats del seguiment han permès detectar quatre espècies d'amfibis a l'espai. Entre els individus que van caure mentre volien entrar i els que van caure quan volien sortir els resultats totals han estat 2643 gripaus corredors (*Bufo calamita*), 32 granotes pintadesn (*Discoglossus pictus*), 14 granotes verdes (*Rana perezi*) i una reïne-

ta (*Hyla meridionalis*). La majoria dels gripaus corredors eren petits gripaus metamorfitzats nascuts a la closa, però també s'han trobat exemplars de mida petita de granota pintada i una granota verda, el que demostra la cria amb èxit d'aquestes tres espècies a l'espai aquàtic de nova creació. A part d'aquestes espècies a les trampes també es va capturar cranc de riu americà, mamífers com el talpó comú, la musaranya comuna, la musaranya menuda, el ratolí mediterrani i rèptils com el vidriol i la serp d'aigua.

CELEBRACIÓ DEL DIA MUNDIAL DELS OCELLS

El passat 6 d'octubre es va celebrar, a les Basses d'en Coll, el dia mundial dels ocells. Enguany l'objectiu de la celebració era fer esment sobre la necessitat d'emprendre accions pràctiques per deturar el canvi climàtic; de fet, els ocells són organismes vius que s'utilitzen com a bioindicadors per a conèixer la salut del clima del nostre planeta. És per aquest motiu que la protecció i conservació de les aus juga un doble paper.

Fins a 120 persones, entre mainada i adults, es van apropar a l'espai protegit per gaudir de les

fotografia: Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Instants previs a l'alliberament d'un exemplar de xoriguer

diverses activitats relacionades amb els ocells que es van preparar per celebrar aquest esdeveniment internacional: taller de pintura, de construcció de caixes-niu, anellament científic, etc. Poc abans de cloure l'acte amb un aperitiu, el

Cos d'Agents Rurals va portar per alliberar tres aus procedents dels centres de recuperació de fauna del Departament de Medi Ambient i Habitatge: un astor, un xoriguer i un blauet.

fotografia: Carles Barriocanal

Assistents participant en les activitats organitzades

SORTIDES EN BICICLETA A L'ESTIU

En el marc del programa "5 històries d'estiu" organitzat per l'Ajuntament de Torroella de Montgrí-l'Estartit i el Museu de la Mediterrània de Can Quintana, es van dur a terme, per part dels col·laboradors i tècnics del projecte Life, un total de quatre

sortides de la programació dels dimarts "Aiguamolls plens de vida". Aquestes visites que duraven entre dues i dues hores i mitja i es feien en bicicleta, tenien per objectiu fer una descoberta de les zones humides del Baix Ter. Addicionalment s'ex-

plicaven totes les actuacions i objectius que s'han dut a terme en els dos programes Life que s'han realitzat a aquest indret. Un total de 17 persones, entre joves i adults, van participar de les sortides.

CICLE DE VISITES GUIADES: CONEGUEM LES ZONES HUMIDES DELS PAÏSOS CATALANAS

El passat 21 d'octubre, l'APNAE (Associació d'Amics del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà), dins un cicle de visites guiades per conèixer les zones humides dels Països Catalans, va organitzar una excursió per la zona de les Basses

d'en Coll i la Plana del Baix Ter i el Daró.

Conduïda pel responsable de l'espai natural, un total de set persones van participar de l'activitat que va ser molt ben valorada.

Participants a l'excursió >

fotografia: Carles Barriocanal

EL BAIX TER A LA BBC RÀDIO

El passat 30 d'agost els responsables del programa de ràdio "BBC News" varen emetre el programa "Saving the Med" on es compara l'impacte del turisme sobre zones costaneres mediterrànies. En concret, s'analitza el procés de degradació de zones costaneres poc explotades, on

una indústria turística incipient està creixent actualment a gran velocitat, i es compara amb la dificultat de la restauració i conservació dels espais naturals que encara resten al voltant de zones turístiques més madures. La costa de Montenegro s'utilitza com a exemple del primer

cas; els esforços de restauració del nostre litoral són l'exemple del segon cas.

Més informació: http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/crossing_continents/6959129.stm

REUNIÓ RED MARISMAS

El passat 30 de novembre va tenir lloc a la localitat de El Astillero (Cantàbria) la trobada anual de la "Red Marismas", una xarxa que aglutina diversos grups que treballen en sistemes aquàtics costaners de la península Ibèrica. El fil conductor d'aquesta jornada va ser la gestió dels aigua-

molls costaners i les bases científiques que la suporten. Es varen presentar exemples de diversos projectes de gestió d'aiguamolls, a Cantàbria, Catalunya o Andalusia, i es va discutir sobre els punts forts i les dificultats actuals en matèria de gestió de zones humides. Dins d'aquest context, els

tècnics responsables del projecte Life Emyster varen presentar la ponència "Restauración y gestión de humedales en el Baix Ter", on es varen exposar les principals línies de restauració que es porten a terme a la nostra zona.

LA CONSERVACIÓ DEL FARTET (*Aphanius iberus*) A MÚRCIA

La Dirección General de Medio Natural de la Región de Murcia està portant a terme el projecte Life "Conservación de stocks genéticos de *Aphanius iberus* en la región de Murcia", que té com a principal objectiu la recuperació de les poblacions del fartet a diferents ambients aquàtics d'aigua salobre a la regió murciana. Atès que la recuperació de les poblacions de fartet a la maresma de la Pletera ha estat també un dels objectius principals del primer projecte Life desenvolupat al Baix Ter, tècnics responsables del seguiment científic dels dos projectes s'han reunit per tal d'intercanviar experiències i establir col·laboracions per a la conservació d'aquesta espècie de peix endèmica del litoral ibèric.

El passat mes d'agost es va fer una visita a Múrcia, on es va poder constatar sobre el terreny les característiques dels siste-

fotografía: Xavier Quintana

Les Salines de Marchamalo, a Múrcia, un dels ambients amb presència de fartet

mes aquàtics amb presència de fartet i on es varen poder discutir sobre el terreny els termes de la col·laboració.

Més informació: <http://www.carm.es/siga/europa/life0035/es1024768/index.htm>

LES NÀIADES: els musclos d'aigua dolça

D'on ve el seu nom? Les nàiades eren unes divinitats de la natura de la mitologia grega i romana venerades com a genis femenins que personifiquen l'aigua de brolladors, fonts, rius i llacs.

Les nàiades són uns mol·luscs bivalves de mida gran que viuen en aigües dolces, indicadors de la qualitat dels ecosistemes fluvials i lacustres. S'alimenten a partir del filtratge de l'aigua i retenen la matèria orgànica que aquesta porta i, per aquest motiu, la presència de determinades substàncies pot afectar-los negativament. Quan es reproduïxen necessiten peixos com a vectors, és a dir, aquests mantenen temporalment les larves dels mol·luscs i posteriorment les dispersen pel medi

aquàtic. Altres requeriments ambientals són un substrat adient al fons de canals, recs, rieres i llacunes; la presència de vegetació aquàtica i d'unes determinades espècies de peixos. Atesa la intensitat d'usos que reben els ecosistemes d'aigua dolça d'arreu, les poblacions de nàiades es troben força amenaçades per la qual cosa tenen protecció legal. A més, sorgeix un altre aspecte negatiu que incideix en els rius i llacs: les espècies invasores. Una de les més conegudes és el musclo zebra, un animal exòtic que ha colonitzat la conca del riu Ebre i comporta problemes ambientals i econòmics degut a la seva gran capacitat de proliferació.

LA NÀIADA ANODONTA

Gènere: *Anodonta* Espècie: *cygnea*

La nàiada anodonta té una forma ovalada que pot créixer fins a 17,5 cm de llargada. La forma i la coloració són variables i el que la diferencia d'altres espècies és la manca de dents a la xarnera entre les dues valves. Poden ser hermafrodites i les larves (gloquidis) es fixen a les aletes de diverses espècies de peixos hostes que els dispersen per l'entorn. Viuen enterrades entre sorres i graves del fons dels canals, recs i llacunes, i prefereixen aigües estancades i cursos amb poc corrent d'aigua.

La seva distribució és molt extensa, ja que es pot trobar des de Gran Bretanya a Sibèria i fins al nord d'Àfrica. Al Baix Ter s'han recollit localitzacions del primer terç del segle XX a Torroella de Montgrí i a Empúries, i actualment només es coneixen poblacions als canals de reg de l'esquerra del Ter a l'Estartit. L'any 2000 es va poder comprovar la presència de diversos individus a la llacuna del Ter Vell a l'Estartit.

L'espècie es troba en regressió a tot arreu per la contaminació de les aigües, la disminució de les comunitats de peixos autòctons i la substitució dels fons naturals de canals, regs i rius on viuen per materials artificials.

Exemplar de nàiada anodonta (*Anodonta cygnea*)

A l'esquerra, la cloïssa asiàtica del gènere *Corbicula* que pertany al mateix ordre que la de la dreta del gènere *Venus*, essent aquesta molt comuna a les nostres aigües marines.

LA CLOÏSSA ASIÀTICA

Gènere: *Corbicula* Espècie: *fluminea*

A la plana del Baix Ter s'ha detectat la cloïssa asiàtica. La closca d'aquesta espècie al·lòctona és marró i presenta solcs paral·lels i concèntrics, pot arribar a fer 6.5 cm de llargària i és força gruixuda. El nombre del seu gènere, *Corbicula*, deriva del llatí *corbis* i significa "cistella" i fa referència a l'aspecte de la seva clova. Dins dels mol·luscs bivalves, pertany a l'Ordre Veneroidea, com el gènere marí *Venus* el qual és molt comú a les nostres costes; de fet, el primer cop que s'observa recorda més a una espècie marina que les d'aigua dolça autòctones.

És originària del sud-est d'Àsia i s'ha expandit per moltes masses d'aigua d'Europa i Amèrica. A la península Ibèrica ha colonitzat els grans rius i el 2002 es localitzà per primer cop a l'Ebre, a l'embassament de Mequinensa. Viu en fons de sorra o argila de rius però també s'ha trobat en canals.

Des del punt de vista ecològic constitueix un problema perquè té capacitat d'alterar la dinàmica dels nutrients dels sistemes aquàtics, pot suportar temperatures extremes i tolera millor els ambients contaminats que les espècies autòctones. Atès el seu èxit reproductiu i multiplicació exponencial s'ha convertit en un perill molt greu als Estats Units, introduint-se en canalitzacions de tota mena, motors i sistemes industrials. Al nostre territori caldrà fer-ne un seguiment i planificar les mesures oportunes per minimitzar afeccions al medi.

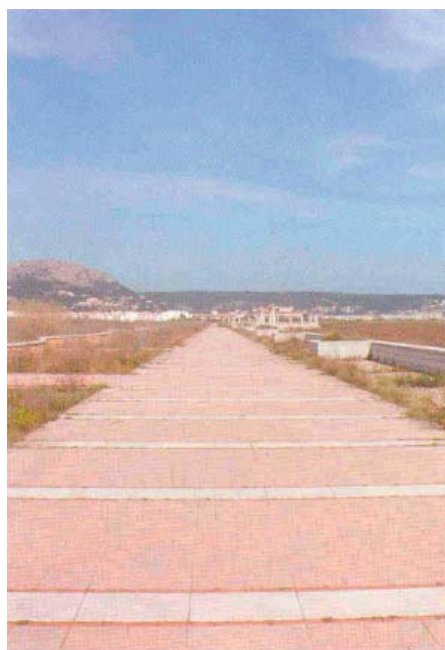
DIVERSES PUBLICACIONS ENTORN AL SECTOR DEL BAIX TER I EL PROJECTE LIFE

Al llarg del 2007 s'han publicat, a diferents mitjans de comunicació, un conjunt de notícies, amb diferents subjectes, a l'entorn del Baix Ter i també del projecte Life Emyster.

Unes fan referència a la sentència dictada per l'Audiència Nacional sobre la protecció definitiva de la Pletera, notícia que va aparèixer a la premsa (El Punt Diari, Diari de Girona i La Vanguardia, entre d'altres) a principis del mes de setembre.

Relacionat amb aquestes notícies, a la publicació "La Costa Brava", editat dins de la col·lecció dels *Quaderns de la Revista de Girona*, es fa referència, també, a la desclassificació de sòl urbanitzable de la Pletera.

Per altra banda, s'han editat un seguit d'articles on es destaquen

Vials abandonats en la zona de la Pletera, l'Estartit, 2007. Construïts entre el 1986 i 1988 dins el PGOU de 1983. La urbanització s'aturà el 1992 per fallida de l'empresa. El 1997 l'interès en el salicornar va fer aturar les llicències d'obres i, finalment, el POUM aprovat el 2002 va desclassificar 220.000 m² de sòl edificable.

Mostra del fragment dedicat a la Pletera al llibre "La Costa Brava"

Més que una platja.
A la desembocadura del Ter, la Pletera és un conjunt de dunes, aiguamolls i llacunes.

2 La Pletera, el Baix Empordà. És molt més que una platja: es tracta d'un conjunt d'ecosistemes litorals que ocupen l'àrea situada al nord de la desembocadura del riu Ter, dins el municipi de Torroella de Montgrí. Dunes, maresmes i llacunes d'aigua salobre s'hi alternen en un equi-

els aspectes de qualitat ambiental i paisatgística de la zona. Concretament, l'exemplar del mes de setembre de la revista NAT, una revista que té per objectiu la divulgació de la natura dels Països Catalans i del planeta en general, va publicar un article titulat "5 platges verges. Mediterrània sense ciment", ubicades a Mallorca, el Baix Maestrat, Menorca, Tarragona i el Baix Empordà, concretament el sector de la Pletera.

Finalment cal destacar la publicació de dos llibres. Un d'ells "Guía de la Costa Brava en kayak y pequeñas embarcaciones" de Marc Álvarez, de l'editorial Noray,

llibre perfecte, però fràgil. El règim hidrològic de la marjal ha estat modificat per la canalització final del Ter i tot el paratge va estar exposat a un gran perill quan, l'any 1986, es va presentar un pla parcial d'urbanització que no es va completar, però que va modificar part del paisatge. Com a prova en resten les terres abocades. Al voltant hi ha barraques de camp i un mas, el de la Pletera, de gran interès cultural.

El projecte Life, amb el nom de "Restauració i ordenació de les llacunes i els sistemes costaners del Baix Ter", i la seua inserció en la Xarxa Natura 2000 van representar la salvació de la platja, malgrat que molts dels afectats per la desqualificació del sòl urbanitzable interposessin demandes contra l'Ajuntament. El turisme és, com en els altres casos, el factor de risc principal de la Pletera. Tanmateix, sembla que les diverses actuacions del projecte de conservació han aconseguit minimitzar-lo. Aquest és, a més, un bon exemple de com Administració, científics i grups ecologistes poden treballar plegats: l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, el Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i del Baix Ter i l'Escola Taller de les Gavarres han estat els principals actors del projecte.

Tall de l'article "5 platges verges. Mediterrània sense ciment" de la revista NAT referent al Baix Ter.

Platja del Grau a Gola del Ter

Es Aiguamolls del Baix Empordà, constitueixen un àrea protegida (PEIN) de uns 230 ha, de les quals 162 pertanyen al municipi de Torroella i 68 al de Pala. Este espacio protegido son un conjunto de zones humides que se ordenen en el litoral creado por los rios Baix i Ter, además forman parte las lagunas de agua dulce de Les Basses d'en Coll i Ter Vell, i también las saladas como la del Foc de Ramon i la Bassa del Pi.

Estos humedales sirven de refugio a muchas aves migratorias y nidificantes, y es también un hábitat perfecto para reptiles, anfibios y pequeños mamíferos. En el terreno de la flora podemos encontrar calizales, bosques de ribera, y cultivo de árboles frutales así como también arrozales.

En la Platja del Grau encontramos la desembocadura del río Daró, convertido en laguna en su último kilómetro (des Basses d'en Coll), a partir de aquí la playa cambia de nombre y pasa a denominarse Platja de la Península, aquí podrás apreciar con claridad las dunas móviles en primera línea y la faja en segunda. La playa nos conduce en suare discurso hasta la desembocadura del río Ter la Gola del Ter, su aspecto suele ser bastante variado, dependiendo en gran manera de las temporadas sobre todo las de Levante. El acceso a toda esta zona se realiza por pistas la mayoría si asfaltar, aquí no encontraremos problemas de aparcamiento, aunque tampoco ningún servicio de playa, la arena es de grano fino y claro.

La escala del mapa adjunto para esta ruta es de 1:10000.

Descripció del sector a la Guia del kayak

on sense citar el Life fa un comentari sobre la lloable protecció d'aquest litoral. Hi apareixen dos sectors del Baix Ter: el tram Pletera-Ter Vell i el tram Platja del Grau-Gola del Ter. "Mariage. Mar i Agents" de la Fundació Mar, on es fa una prospecció i balanç de l'estat del litoral de Girona i un seguit de propostes per a la seva conservació.

es En este quinto boletín del proyecto Life Emyster se publican diversas noticias sobre las actuaciones realizadas durante el segundo semestre del 2007.

En los primeros artículos se informa del seguimiento llevado a cabo para la comprobación del estado y evolución de dos de las actuaciones más importantes realizadas hasta el momento: en primer lugar la restauración de la closa de Can Mascort y la adaptación de diferentes especies de anfibios en ella, y en segundo lugar la creación de nuevas lagunas en Mas Pinell y la posterior liberación de 16 ejemplares de *Emys orbicularis*. Los resultados obtenidos en los dos estudios anteriores, permiten valorar muy positivamente ambas actuaciones.

Posteriormente se detallan varios artículos relacionados con diversas actividades realizadas en el marco de la difusión del proyecto. Un conjunto de excursiones, en bicicleta y a pie, por el área del proyecto, y la celebración del Día Mundial de las Aves en las Basses d'en Coll, que aglutinó a más de 100 personas, han permitido dar a conocer a la población de la zona las actuaciones llevadas a cabo y a la vez difundir la importancia de la conservación de este espacio y de la riqueza biológica existente. A parte de la difusión del proyecto en el ámbito local también se ha dado a conocer los resultados del proyecto a la comunidad científica a través de la presentación de una ponencia titulada "Restauración y gestión de humedales en el Baix Ter" en la reunión de Red Marismas celebrada en El Astillero (Cantabria).

Finalmente se ha incorporado en el boletín una noticia resumen de las diferentes publicaciones (artículos, libros, guías,...) que se han editado, y que se encuentran vinculadas al territorio del Baix Ter, y a la vez relacionadas con el proyecto Life EmysTer. Entre ellas se destacan las que hacen referencia a la sentencia dictada por la Audiencia Nacional sobre la protección definitiva de La Pletera, y el artículo publicado en la revista NAT "5 playas vírgenes. Mediterránea sin cemento" donde se incluye gran parte del litoral del Baix Ter.

en In this fifth bulletin of the Life Emyster Project several news are published about the various actions carried out during the second semester of 2007.

In the first articles it is briefed of the monitoring carried out to verify the status and evolution of two of the most important activities undertaken thus far: firstly the restoration of the "closa Can Mascort" and the adaptation of different species of amphibians in it, and secondly the creation of new lagoons in Mas Pinell and the subsequent release of 16 specimen of *Emys orbicularis*. The results obtained in two previous studies permit to evaluate very positively both performances.

Subsequently several articles related to various activities undertaken within the framework of the diffusion of the project are detailed. A series of excursions, cycling and walking, in the area of the project, and the celebration of the World Day of Birds in the Basses d'en Coll, which got together more than 100 people, have let people of the area know about the performances carried out, and at the same time spread the importance of the conservation of this area and the existing biological wealth. In addition to the spreading of the project at a local level, its results have also been released to the scientific community through the presentation of a paper entitled "Restoration and management of wetlands in the Baix Ter" at the meeting of the Red Marismas held at El Astillero (Cantabria).

Finally a summary of the different publications edited (articles, books, guides,...) has been incorporated in the bulletin, which are related to the territory of Baix Ter and also to the Life EmysTer Project. They include those referring to the sentence dictated by the High Court on the definite protection of the Pletera, and the article published in the journal NAT "5 playas vírgenes. Mediterránea sin cemento" (5 virgin beaches. Mediterranean without cement) which includes much of the coastline of Baix Ter.

fr Ce cinquième bulletin du projet Life Emyster informe sur les différentes actions menées à cours pendant le deuxième semestre de 2007.

Les premiers articles rapportent la suivie de l'évolution des deux principales activités réalisées jusqu'à présent: tout d'abord la récupération de la Closa de Can Mascort et l'adaptation de différentes espèces d'amphibiens à ce milieu rétabli, puis d'autre part, la création de nouveaux étangs à Mas Pinell et la libération de 16 exemplaires d'*Emys orbicularis*. Les résultats obtenus dans les deux études précédentes, permettent d'évaluer très positivement ces deux actions.

Ultérieurement se trouvent plusieurs articles relatifs aux différentes actions entreprises dans le cadre de la diffusion du projet. Une série de randonnées, en vélo et à pied, dans le secteur du projet, et de la célébration de la Journée mondiale des oiseaux dans les « Basses d'en Coll », qui réunit plus de 100 personnes, ont permis d'informer la population de la région des actions menées à terme, ainsi que de la sensibiliser par rapport à l'importance de la conservation de ce domaine et de la richesse biologique qui s'y retrouve. Outre la diffusion du projet au niveau local, les résultats du projet ont aussi été communiqués à la communauté scientifique à travers la présentation d'un document intitulé «La restauration et la gestion des zones humides dans le Baix Ter» lors de la réunion du Réseau « Red Marismas » tenue à El Astillero (Cantabrie, Espagne).

Finalment, un article récapitulatif fait l'appoint sur les différentes publications (articles, livres, guides,...) parues au cours des derniers mois, reliées au projet Life EmysTer ou au territoire du Baix Ter. L'article inclut, entre les plus important, l'arrêt de la Haute Cour sur la protection définitive de la Pletera, et l'article publié dans la revue NAT « 5 plages vierges. Méditerranée sans ciment » ou y est comprise une bonne partie du littoral du Baix Ter.

Realització: ATC-SIG, S.L.

Promouen:

Patrocinen:

Col·laboren:

JOCS

Escola Taller
Les Gavarres